

■ Választási arcképcsarnok

A mozaikokból összeáll a kép

„AKI KÖZSZEREPLÉST VÁLLAL, AZ EGYSZERSMIND ARRÁ IS SZERZŐDIK, HOGY NYÍLT KÁRTYÁKKAL JÁTSSZA AZ ÉLETÉT” – MONDJA EGY VOLT VÁLOGATOTT ASZTALITENISZEZŐ, AKI VÁLLALATI VEZÉRIGAZGATÓVÁ KÜZDÖTTE FŐL MAGÁT. TALÁN NEM IS ELSŐSORBAN A GAZDASÁGI VEZÉTKRE GONDOLT, HANEM A POLITIKUSOKRA. KÖZELEDNEK A VÁLASZTÁSOK, NAPONTA ÉRZÉKELJÜK, HOGY A KAMPÁNY MÁR MEG IS KEZDŐDÖTT. ILLŐ HÁT MEGKÉRDEZNI: KIK A MI POLITIKUSAINK. MOSTANTÓL AZ OLVASÓKAT MEGISMERTETJÜK NÉHÁNY KÖZIRÓ VÉLEMÉNYÉVEL. S MIKÖZBEN AZ OLYKOR EGYMÁSSAL IS FELESELŐ SZERZŐK JELLEMZIK A MAGYAR PÁRTVEZÉREKET, REMÉLJÜK, A MOZAIKOKBÓL KIKEREKEDIK A KÉP.

■ A számokra már nem emlékszem pontosan, a jelenet hitelenségéért azonban kezeskedem.

Még a régi Országgyűlésben fölállt egy harmincas, de már összes hajú képviselő, kezében a költségvetési elszámolást lobogtatva, s körülbelül azt mondta, hogy ez az utóbbi idők legdemokratikusabb papírlapja. Tartalmazza mindazt, ami említésre érdemes, olyan részletes például, hogy az is kiderül belőle: hány ezer forintot költöttek a parlamenti védék tisztán tartására. Csak azt tessék megmondani – tette hozzá –, hogy az Egyéb rovatban mi az az 51 milliárd forint?... Megrökönnyödött arcok, a légy zümmögését is lehetett hallani, az óriási termen átsöpört a botrány szele. Magyarázzam? Mindenki tudta a képviselők közül, hogy hadi-

Örök ellenzéki

kiadásokra és egyebekre titkosítanak néhány tucat milliárдыnyt, erre jön ez a tévériporter Szegedről, s felrúgja a közmegegyezést: megkérdezi azt, amit nem nem illik firtatni.

Király Zoltán ekkor már túl volt a nagy megméretésen: mindenki megdöbbenésére legyőzte a Komócsin-családot. Ó volt a régi rendszer első szabadon választott képviselője.

Emem mindenesetre nem lepett meg az imént idézett parlamenti jelenete. Párhuzamos osztályban érettségiztünk Kecskeméten, több mint három évtizede ismerem. Beszélgetünk akkor is, amikor KISZ-esként tartalmas programokat szervezett Bács megyei fiataloknak; akkor is, amikor szo-

tyolát köpködtünk a SZEAC-, SZEOL-, Szeged SC-meccsen; amikor mint a „négyek bandájának” tagját kizárták az MSZMP-ből; amikor az MDF támogatásával bejutott az új Országgyűlésbe, sőt egy időben közös munkahelyen is dolgoztunk. Ismerni vélem hát a szociáldemokraták jelenlegi elnökét. Felrémlik az a mondata, amelyet önkritikusan fogalmazott meg: „Ha esetleg bekerülnék a kormányba, valószínűleg én lennék a belső ellenzék”. Ezt a mondatot sejtem személyisége kulcsának, a látszólagos cikk-cakkok lélektani magyarázatának.

Lehet, hogy alkalomadtán kíváncsodik a hatalomba, de amint közel kerül hozzá, rög-

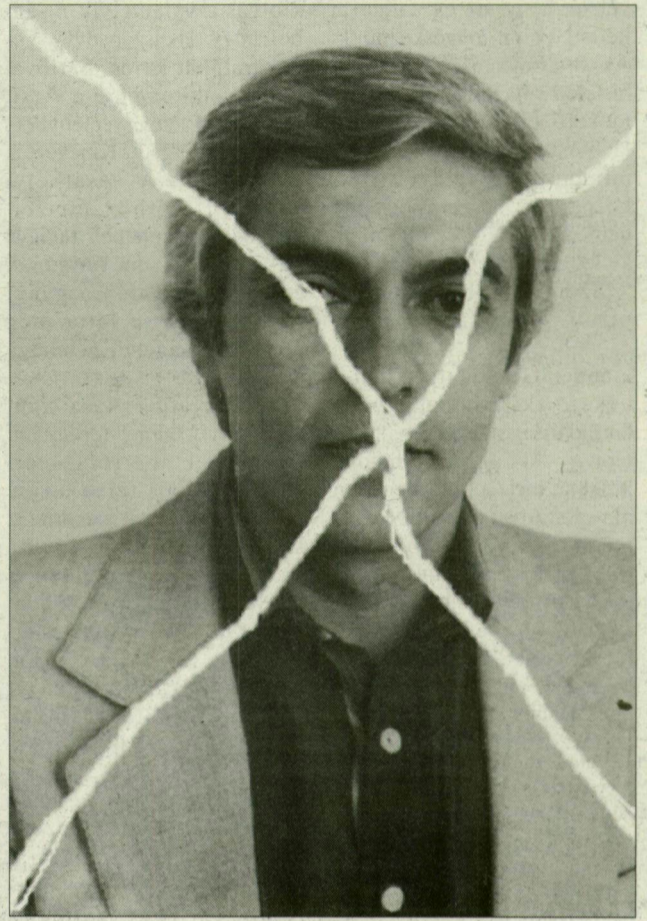
vest kiderül: le kéne mondania a függetlenségéről, s ami az ő esetében legalább ennyire fontos: az emberek szeretetéről. Az egyszerű emberek ugyanis kedvelik ezt a fiatalos politikust. Egy közlünk – gondolják –, fölvitte az Isten a dolgát, még sincs nagyra ezzel.

Király Zoltánt, az embert nem félttem. A politikust annál inkább. Vajon hogyan bírja a gyűrődést? Elvégre a szegedi választók képviselése egész embert kíván. A parlamenti munka szintén. És ehhez jött most a szociáldemokrata elnökség. Az ösztönei eddig nem hagyták cserben, végül is mindig a kisemberek mellett döntött.

Hogy nem érezted meg, Zoli, hogy a hármasterhelés kétségessé teszi politikusi pályafutásodat?

Zöldi László

Király Zoltán

Újságíró, pedagógus. Kiskunfélegyháza, 1948. máj. 23. Sz.: Király Ferenc, Körmöczy Irén. Nős (elvált 1983), 1989, Sovári Katalin. Gy.: Éva, 1976, Eszter, 1978, Márton, 1991, Máté, 1993. T.: JATE JTK, 1969–71, Tanárképző Főisk., Szeged, népművelés–pedagógia, 1974–79, Újságíró Isk., 1980–81, Pol. Főisk., 1983–87, Bell School of Languages, Norwich (Anglia). É.: 1971–78 a KISZ Bács-Kiskun M. Biz. kult. felelőse, 2 évig mb. ideológiai titk., 1973–75 a Petőfi Népe, 1975–78 a Rádió és a Tv szolnoki stúdiójának külső munkatársa, 1978–91 az MTV szegedi stúdiójában szerk.-riporter, 1991 a HT Press ügyvez. ig. 1985- országgy. képv., (Szeged, 1990. máj.-jún. MDF, jún.-független), 1985–90 a településfejlesztési és környezetvédelmi biz., 1989–90 az ügyrendi biz. tagja, 1989 megalapítja az Ellenzéki Demokraták képv. csop.-ot, 1990. máj.-jún., 1992- a külügyi biz. tagja, 1974–88 az MSZMP tagja, 1988 az ÚMF alapító tagja, kizárták az MSZMP-ből. 1992- a Szociáldemokrata Néppárt ügyvivője. A MÚOSZ eln. ségi tagja. 1993- a Dem. Charta szóvivője. C.: 6701 Szeged, Pf. 18.

(A Ki kicsoda 1994 alapján.)

Király Zoltánról mondják

Életút

Reformkommunistából lett magyar demokratából lett nyugat-európai típusú szociáldemokrata

Szántó Péter
közíró

Minek néznek?

Bizonyos fokig megismétlődött a pártot négy éve tönkretetvő Petrasovits-szindróma: az, hogy valaki elnöknek lép be egy pártba, amihez azelőtt semmi köze nem volt, s aztán csodálkozik, hogy alapjában mindenki bohócnak nézi.

Egri György,
örög szociáldemokrata újságíró,
volt kanadai magyar emigráns

Rend a lelke

Király Zoltán, a szocdemeket gatyába rázó publicista.

Wessely Gábor
szekszárdi hírlapíró

Levélféle egykori kollégámnak

Kedves Zoli! Bizonyára nem felejthető emlék az a hatalmas tálcányi képviselőfőnök, amelyet országgyűlési képviselővé történt megválasztásod napján kaptál szegedi televíziós munkatársaidtól. A sors úgy hozta, hogy mi is dolgoztunk együtt néhány esztendeig. De számomra emlékezetesebbek az úgynevezett „nem hivatalos” kapcsolatok, amelyek régebbi esztendőkre datálódnak. A szegedi televízióstúdió szervezésekor megjelent a képernyőn egy ifjú, de már akkor is öszióriporter, aki megnyerő modorával, a másokra való figyelés különleges adottságával hamar kivívta, nemcsak a kollégák, de a tévénezők és a dél-alföldi régió lakóinak figyelmét és megbecsülését is. Ez persze a felszín, a külsőség. Sokkal fontosabb az a tartás, az a figyelem, az az érzékenység, amelyet a gyulai várszínházban rendeztet – és több nagy sikerű program után hamvabárába (vagy mestersegesen elfojtott!) – határokon túli líra fesztiváljait jellemezte. A te ötleted nyomán született meg a magyar nyelvű vers gyulai ünnepe, amely – ha csak szavakban, szép szavakban is – olyan időben rendeztetta a határon túli magyar költészetet, amikor ez nem volt éppen programja az uralkodó párt ideológiájának. Ha máshogy

nem, a verssorok kössék össze az egynyelvű nép fiait. S lett egy várszínházi estből televíziós műsor, lett július esti sajátos tüntetés a sok száz éves téglafalak között, és néma könnyezés otthon, a képernyők előtt. Mert persze, hogyne tudtuk volna, hogy létezik 15 millió magyar, hogy van határon túl is magyarul frott vers – csak éppen nem ismertük, csak éppen félreismerjük, csak éppen el voltunk zárva tőlük. De ez, az általad kezdeményezett vállalkozás sokakat rádöbbenett arra, hogy lehetnek hajtárepedések egy monolitikus rendszer épületén is, s hogy ezeket a szellem fegyverével is lehet feszegetni. Mondjam azt, hogy föllehetők ezekben a műsorokban a másképp gondolkodás csírái? Nem mondom, hiszen számunkra mindezt természetes közeg és hivatásbéli feladat volt...

Azóta sok víz lefolyt a Tiszán, s nyilván a te életedben is. Csodálom töretlen hitedet, és féltrelek. Nehogy ez a zavaros közélet a maga színvonalára kényszerítsen.

Túl kell lépnünk e mai kocsmán. Azzal a hittel, amellyel annak idején a gyulai vár tövében szürcsöltük a vörösört.

Üdvözlettel:

Tandi Lajos

A legkisebb Királyfi

Senkit sem akarok meggyőzni-lebeszélni, kire szavazzon. Holott tudom, minő jellemekből (nem pártokból) állna össze kedvemre való, reprezentatív parlament. Az észjárásban, érzelmekben veszélyesek közül is néhányat ott látnék: nehogy megfélemezünk róluk. Tán szükség van ott minden színárnyalatra, de főként a tiszta színekre.

Király Zoltán határozott szerénysége, heves tolerancia-követelése jó ideig kereste a helyét. Társadalmi igazság-vágyában, s a mohó, vad akarnokság fékezésének reményében végül szocdemként talált magára. Aki előző, pártok közötti kanyargásait veti szemére, elfelejti: ezek épp a következetes ember keresései voltak. Azé, aki olvas, olvas, hogy igazára találjon, míg végül maga ragad tollat, hogy megfogalmazza. Nincs tehát tehetsége a demagógiára, vállalja a népszerűtlen szót is, ha biztos, hogy az is népszerű. Nem tapsot keres: jövőt.

Messziről néha jobban kiviláglik a lényeg. A szűkebb-szélesebb közösség, amely feldobta őt a közéletbe, büszke lehet rá. Szeged különösen. S szakmája, közönsége még inkább. Nyo-

ma sincs benne hatalomvágy, képes őszintén mosolyogva vitázni, s ha fölcattan, csak a szokimondás hiúsága hajtja.

Nem korteskedem. Csak bevallom: a közszolgálatban tiszta, jóindulatú, bátor embernek ismertem meg, akiben van erő elismerni ellenfele igazát is. Rá nemém bízni saját, csekély igazamat is. Nagyon nem szeretnék csalódnai benne, s tudom, aligha fogok. Akkor sem, ha újraindul, újakezdő pártja még távol áll a meggyőző győzelemtől. Király Zoltán ugyanaz a jellem marad, ha alulmarad, ha felülkerekedik. Ennél többet manapság nehéz elmondani egy politikusról.

S aki mégis kortesinek olvasná e sorokat, azt emlékeztetem: írtam én már ennyi rokonszenvvel kormánypárti és ellenzéki politikusról is. A jellem, a stílus, a személyes programban is megmutakozó szándék érdekel. Király Zoltán és pártja ma a benjáminoké: könnyen (s nem tagadom, ma még kockázat nélkül) lehet kedvelni.

Nagy súlyja nincs még, de már ellensúlya minden szélsőségnak.

Bodor Pál

Az utolsó hun

„Nem meggyőződést változtattam, hanem csak pártokat” – mondja a mostani Parlament egyik hírhedt átülője. S ez valahogy Király Zoltánra is áll. Nem az elv, az átülés. Parlamenti körökben az utolsó hunnak tekinthetjük, mert hun ideül, hun oda. Bocs’, ez csak vicc volt. Király Zoltánnak biztosan vannak elvei, de igazából ezek még nem derültek ki.

Kezdetben, ugye, az MSZMP. Akkor a következő alternatíva volt azok számára, akik közéleti módon gondolkodtak: az egyik az egypárt, a másik „le-

merülni, kibekkelni”. Ő az előbbit választotta. Aztán jött a „négyek bandája”, a pártból kizártaké, akik persze ideológiai platformot nem alkottak, csak az volt a bűnük az akkori rendszer szemében, hogy jurtáltak, tájékozódni kívántak az ellenzék nézeteiről. A meghurcolás – ahogy ez már lenni szokott – azokra ütött vissza, akik elkövették. Akiket pedig kizártak, mártírrá lettek. Királyt az a hihetetlen, rokonszenves népszerűség is segítette, amit televíziós személyiségeként elért.

A választások előtt az MDF

Király Zoltán mondja

Szétesik az MDF?

Na, bumm, és akkor mi van?

Plusz-mínusz

Megválasztásommal harmincmilliót nyert az MSZDP, mert nem kellett ennyi pénzt elkölteni, hogy Király Zoltánt megismertesse az országgal.

Érdekvédelem

A szociáldemokraták kampányának stílusa nem ígérgető, hanem követelő.

Tetszik tudni?

Egy felmérés szerint a szociáldemokrata pártnak van a legkisebb „nemtetszési” indexe.

Ígéret

Ha esetleg bekerülnék a kormányba, valószínűleg én lennék a belső ellenzék.

Camus színdarabjának Caligulája, vagyis hogy szemet vetett az államelnöki posztra, vagy csak félreértették.

Letta azután a kormányzat és az ellenzék ostromozója a független padsorokból (harmadik átülés). Utóbb nagyon elhallgatott, majd hirtelen szociáldemokrata lett, ott se akárik, hanem nagyfőnök rögtön. És ki érti, de ahogy posztjai növekedtek, úgy csökkent eredeti hitelle a reformkommunistából lett magyar demokratából lett nyugat-európai típusú szociáldemokratának.

Abban azért biztosak lehetünk, hogy beválasztják az új Parlamentbe. És akkor lesz még egy dobása. Vagy kettő.

Szántó Péter